

НОВА СВѢТЛИНА

Книгата на духоветъ.

От Аллана Кардека.

ГЛАВА ВТОРА.

Общи основни начала на вселенната.

1. Познавание началото на всичко съществу-
иуще. 2.— Дух и материя. 3.— Свойства на материята.
4.— Всемирно пространство.

Познавание началото на всичко съществуиуще.

17. Дадено ли е на чловѣка да познае начало-
то на всичко което съществува?

„Не, Бог още не позволява да се открие всичко
на чловѣка тука долу.“

18. Чловѣк ще ли вникне нѣкогаж в тайнитѣ,
които до сега му са неизвѣстни?

„Покривалото ще се открива постепенно и съраз-
мѣрно със усвѣршенствуванието на чловѣка; но
за да разумѣе и вникне в нѣкои нѣща трѣбват му
способности които не притѣжава още“.

19. Чловѣк със изслѣдвание и изучаване нау-
китѣ не може ли да вникне в нѣкои тайни на при-
родата?

„Науката му е дадена за негова напредѣкъ от-
носително на всичко, но той не може да прѣмине
опредѣленитѣ от Бога граници.“

Колкото повече се позволява на човѣка да вниква в природнитѣ тайни, толкос повече, той се удивлява на силата и мѣдростта на създателя. Но кажете от гордост, или от човѣческа слабост, разума му го накарва понякогаж да става играч на своѣята фантазия. Той събира в куп система върху система, разпсква, изучава, изслѣдва, и при все това вжда, че много наблѣдениа които считал за истинни и безгрѣшни, на конец сам ги отхвърля като лъжливи и неоснователни. Всичко това сомоболштение произлиза от гордостта на човѣка.

20. Освѣн научнитѣ изслѣдвания, дадено ли е на човѣка да получи свѣдѣния от по висок източник, тъй като неговитѣ чувства не са в състоѣние да ги усвоѣят от само себе си?

„Да, ако Бог съди за полезно на открие това, което чрѣз науката не може да се добие“.

Чрѣз спиритическитѣ съобщения човѣкъ може да изчерп^е доста обширно знание относително миналото и бъдѣщето си.

Дух и Материя.

21. Материята вѣчна ли е както Бог, или е създадена от него в нѣкои прѣминали далечни времена?

„Това само Бог знае. Но и вий от само себе си можете да се убѣдите, че Бог, образаца на любовта и милостивѣната, не е могъл да остане в бѣздѣйствиe. Колкото далечно и да мислиме началото на дѣятелността му, можете ли да го помислите за минута в бездѣлие?“

22. Въобще опрѣдѣляват материята с това че заивма пространство, че подпада на нашитѣ чувства и че е непроницаема; тѣзи опрѣдѣления точни и вѣрни ли са?

„По вашему тѣ са точни, защото вий опрѣдѣлявате нѣщата според вашитѣ знания; но материята съществува в разни видове, които са непознати оште на вас; тѣа може да бѣде напримѣр, в такава степен етирна и пѣргава, штото да не прави никакво впечатление на вашитѣ чувства; и при все това, то е все материя, но за вас несъществуѣща.

— Най-послѣ, какво опрѣдѣление може да дадете на материата?

„Материата е свръската, коіато обвързва духа, тѣа е оръдието което му служи и връх което съштемременно той извършва своіата дѣятелност“.

Значи можем да кажем че материата е самна дѣец и посрѣдственик, чрѣз когото и въз когото духа дѣйствува.

23. Що е дух?

„Духовното начало на вселенната.“

— Коіа е истинната природа на духа?

„Не е лесно да се анализира точно природата на духа с вашия език. За вас духа не е нищо, заштитото духа не е осіазаемо нѣшто, нито се види; но за нас е вѣшто. Разумѣйте това добрѣ. Ништито е хаоса, а хаоса не съштемествува.“

24. Дух и разум, едно и съшто нѣшто ли е?

„Разума е едно съществено свойство на духа; но едното с другото като се сливат в едно общо начало, за вас излиза едно и също нѣшто.“

25. Духа независим ли е от материата, или материата е едно свойство на духа? както напр. шаркитѣ са свойство на свѣтлината, а звука свойство на въздуха?

„Едното и другото са съвсѣм различни, но потрѣбно е съединението на духа с материата за да се одушеви материата.“

— Това съединение нужно ли е за іавлението на духа?

„Това съединение е нужно за вас, заштитото вашия организм не е направен със такваз способност штитото да съглежда духа без материата, тѣй също и вашитѣ чувства не са надарени със потрѣбната изтънченост.“

26. Може ли да ни бѣде възможно, да чувствуваме и съглеждаме духа без материата и материата без духа?

„Разуміава се може, чрѣз мисълта.“

27. И тѣй, можем ли да считаме, че съштемествуват двѣ общи начала във вселенната, материя и дух?

„Да, и над всичко това Бог създателъ и отец на всичко. Тѣзи три нѣшта са началата на всичко съществуиуше, всемирната Троица. На материата трѣбва да прибавим, всемирната течност (*fluide universel*) коіато играе ролта на посрѣдственник между духа и чистата материя, на коіато, като много груба, духа не може да дѣйствува без помоштта на всемирната течност. При всичко че можем да кажем че тази течност до нѣгдѣ си принадлежи на другитѣ материални начала, но тѣа се отличава с особенни съшществени свойства. Ако тази течност бѣше дѣйствително материя, твърдѣ естествено би било и духа да бѣде материя; но тази течност се намира между материата и духа; тѣа е течност както материата е материя; възприемчива е чрѣз безчисленнитѣ комбинации с материата и чрѣз дѣйствието на духа да произведе безконечно разнообразие явлениа от които твърдѣ малко познавате вий.

Така, първобитната всемирна течност е самия дѣец коіато употрѣблива духа; тѣа е началото без което материата би била във вѣчно разединено състояние, и не би добила никога свойството което ѝ дава притегателната сила.“

—Тази всемирна (флюидна) течност да не би да е, това което ний наричаме електричество?

„Ний казахме, че тази течност е способна на безчисленни разнообразни прѣобразования; това, което вий наричате електрическа или магнетическа течност, тѣ са част от прѣобразенитѣ явлениа на всемирната течност, коіато, за да бѣдем вам понѣатни, можем каза че е материя, осѣвършенствована, легко-движима, пѣргава и коіато можем да считаме като независима.“

28. Понеже духа е съшщество от само себе си, не би ли било по-точно и по-понѣатно, ако опрѣдѣлим тѣзи двѣ общти начала, или тѣзи двѣ стихии с думитѣ: *разумна материя и неподвижна материя?*

„Колкото за думитѣ, ний не обръштаме никакво внимание; то е ваша работа да дадете разни форми на стила на вашия език; за да се споразумѣвате по-добрѣ. Вашитѣ прѣписи, почти всекога произлизат от бѣдността на вашето нарѣчие; вий никога неможете опрѣдѣли върхо и точно нѣштата, които не подпадат на вашитѣ чувства.“

Едно тайно влияние господствува над всичкитѣ ipotesi. Виждаме неразумна материя, забѣлѣзваме едно разумно начало независимо от материята, първобитността на съединението на тѣзи двѣ стихии не ни са извѣстни. Тѣ имат ли, или не, един и същ извор; духа има ли свое собствено съществуване или е принадлежност; или е, даже, както има едно мнѣние, част от Божеството,—това ний не знаем. На нас тѣ ни се виждат, че сѣ различни, за това и ги приемаме като двѣ начала от които състои свѣта. Ний виждаме над всичко това, една разумна сила, коѣто господствува над всичкитѣ други, и управлява всичко; тази сила се отличава с особни свойства; този върховен разум наричат *Бог*.

Свойствата на материята.

29. Весимостта съществено ли свойство е на материята?

„На материята, коѣто вий знаете, да, но не и на материята, коѣто се нарича всемирна течност или ток (*fluide universel*). Етирната и пѣргава материя, коѣто съставлява този ток е невесима за вас.“

Тежестта е едно свойство относително; вѣн от притегателната сила на миравѣтѣ, не съществува никаква тежест както не съществува в пространството нито горѣ нито долѣ.

30. Материята от една ли начална стихия е съставена или от много?

„Само от една първобитна стихия. Тѣлата, които считаме като прости тѣла, не са от първобитни стихии, но прѣобразовани от първобитната материя.“

31. От гдѣ произхождат разнитѣ свойства на материята?

„Тѣ са прѣобразованиата, които частичкитѣ (*molecules*) прѣтърпяват, чрѣз съединението, в разни времена и обстоятелства“.

32. По вашему значи, вкуса, обонянието, цвѣто-
ветѣ, звука, отровнитѣ или здравословни качества на
тѣлата, не са освѣн слѣдствия на разнитѣ прѣобра-
зования на една и същата първобитна материя?

„Да, не трѣбва да имаме никакво съмнѣние от-
носително това; тѣ не съществуват освѣн по разпо-
ложението на органитѣ, които са прѣдопрѣдѣлени да
ги приемат и чувствуват.

Това е доказано от дѣйствието, че всѣкой не може да чув-
ствува еднакво качества на тѣлата от същата материя: един на-
мира, че еди кое си вѣщество има приятен вкус, когато други на-
мира, че има отвратителен; едни гледат синю, това което други
виждат червено. Това което за едниѣ е отровно, на другитѣ е
безвредно или даже и полезно.

33. Същата първоначална материя възприем-
чива ли е да приеме всичкитѣ прѣобразованія и да
добие всичкитѣ свойства?

„Да, и всѣкога точно това трѣбва да подразумя-
ваме, когато казваме, че *всичко е възв всичко*“.)

Кислорода, водорода, азота, въглерода и всичкитѣ тѣла кои-
то считаме като прости, не са освѣн разни прѣобразованія на пър-
вобитната материя. Тѣй като нам за сега не е възможно да до-
стигнем до тѣзи първобитна материя освѣн с мисълта, тѣзи тѣла
са за нас истинни стихии (елементи), и трѣбва да ги считаме так-
виз до нови открития.

—Тази теория оправдава мнѣнието, което имат нѣ-
кои си, че материата не състои освѣн от двѣ съште-
ствени свойства: *силата и движението* и които мислят,
че всичкитѣ други свойства не са освѣн второстепен-
ни дѣйствиа, които се прѣобразават според напрѣ-
жението на *силата* и *направлението на движението*.

*) Това начало обяснява познатото явление от всички магнетиза-
тори, което се състои в това, че може да се даде чръз воліата, на едно
вѣщество, напримѣр водата различни свойства: вкус опрѣдѣлен, и даже
дѣйствителни качества, принадлежащи на други вѣщества. Понеже всич-
ки произлизат от една и същата материя първобитна, и свойствата на раз-
нитѣ тѣла не са освѣн прѣобразовани явления на същата материя то
най-безвреднитѣ вѣщества имат същото начало, което имат и най-вред-
нитѣ. Напримѣр, водата, коіато състои от една част кислород и двѣ час-
ти водород, ако се удвои кислорода става отровна. Подобни слѣдствия
могат да се получат и чръз дѣйствието на магнетизма управляем чръз
воліата.

„Това мнѣние е вѣрно. Само трѣбва да прибавим опште: и според разположението на частичкитѣ (molecules) както напримѣр забѣлѣжвате в едно твърдо тѣло което може да стане прозрачно и на опаки.“

34. Малекулитѣ имат ли опрѣдѣлена форма?

„Разумѣва се че тѣ имат опрѣдѣлена форма но за гас не достѣпна.“

—Тѣзи форма постоіанна ли е или се промѣниава?

„Постоіанна за първоначалнитѣ първобитни молекули, но промѣнлива за второстепеннитѣ молекули, които не са освѣн скупление безконечно на първитѣ; заштото това което вий наричате молекули, тѣ са много далеч от истиннитѣ първобитни молекули.“

Всемирно пространство.

35. Всемирното пространство безконечно ли е или има граници.

„Безконечно. Ако си прѣдположим граници, какво би било вѣн от границитѣ? Това смуштава вашия ум, знам, но от друга страна вашия разум ви казва, че не може иначе да бѣде. Тѣй съшто безконечност съштествува вѣв всичко; за нештастие това не ште можете да разумѣете добрѣ вѣв вашия тѣсен кръгзор.“

Ако прѣдположим една граница в пространството, колкото обширна и да си іа въобрази мисълта, здравия разум казва, че отвѣд тѣзи граница има нѣшто, и тѣй нататѣк до безконечността; тѣй штото и свѣршено празното пространство, все си е пространство.

36. Съштествува ли вѣв всемирното пространство, свѣршено праздно мѣсто?

„Не, никѣдѣ не може да бѣде праздно мѣсто; това което вам ви се види праздно, то е заніато от тѣла с такваз материя, коіато е недостѣпна на вашитѣ чувства и органи.

(Слѣдза).

Забѣлѣжкитѣ на Уиллиам Крукса по сеанситѣ на Д. Д. Іум.

(„Ребус“)

(Продължение от кн. VI.)

Сеанс на 25 Ноември 1871, от 9 часа 15 минути до 11 ч. 30 минути.

Присѣтствуваха: Д. Д. Іум, господа Ул. Крукс, госпожа Іум, досподин Гиминхѣм, госпожа А. Крукс, Дуглас, Хѣмфрей, г-н и госпожа Крукс.

Сеанса стана в стаіата за хранение, около самата обѣдна масса, дѣто стоѣха двѣ стѣклени вази с цвѣтіа, една дървена дѣсчица, хармониката, един голѣм лист хартия, други оште книги, моливи, рѣчния звѣнец, спиртната лампа и паличета и други такива. Масата бѣше покрита със покривало.

На огнището горѣше огънь, който обаче, кѣдѣ края на сеанса бѣше почти изгаснал; и прѣз повечето време стаіата се освѣщаваше от газовата лампа. Когато се огасавіаше лампата, пак благодарение на огъня и свѣтлината идешта от улицата, стаіата се доста освѣтліаваше, штото можехме да се различаваме един друг, както и всѣко нѣшто, което се намираше по масата. Не се мина ни минута от сѣданіето ни, и ето че по разнитѣ части на масата захванаха да се чуват удари; по масата, както и по нашитѣ столове захвана да се чувствува нѣкакво сътрѣсение; по діушемето се захванаха тежкитѣ и глухи удари; по желѣзнитѣ винтове на масата захванаха да се чуват чудни металически удари.

В отговор на едно мое замисліување записаха се думитѣ:

„Това е егоистично.“

По масата се чу шум и ний видѣхме, че едната от стѣкленнитѣ вази захвана да се движи нанапрѣд; тіа се прѣмѣсти на около два діуйма, като се приближаваше към голѣмия лист книга. Слѣд това вазата

прѣд очитѣ на вситки се въздигна; рѣцетѣ на Іума спокойно си стоѣха на масата прѣд нас.

Дървената дъсчица захвана да се плъзга на напрѣд и на назад, като се прѣмѣсти приблизително един діум.

Щом Іум взе хармониката, както обикновенно правѣше, спустна ја под стола, и тя тутакси зазвуча. Като извади рѣката си заедно със хармониката из под стола, Іум каза, че инструмента сам се движил и застигал рѣката му чак до върха. Прѣз всичкото време музиката продължаваше. Слѣд това Іум стана и държеше хармониката на краи на стола си, като се намираше в твърдѣ неудобно положение, понеже краката му бѣха под стола, а свободната му рѣка на масата. При тѣзи условия от хармониката се чува акорди и отдѣлни ноти, но с несвързани мотиви. На скоро масата захвана пак да се друса, а проститѣ звукове на аккордитѣ и отдѣлнитѣ ноти захванаха да стават по-силни и най-сетнѣ до най-високи. В това време масата просто се прѣгъваше като удрѣше точно по такга на музиката който се чуваше из цѣлата къща. Изведнѣж млъкна и подир една минута пак се поднови.

— „Драги Духове“, извика госпожа Дуглас „колко радостни бихте били, ако да бѣхте доживѣли до нашитѣ дни, когато спиритизма е получил такова широко разпространение!“ На това незабавно се получи отговора:

„Ний не сме умрѣли!“

Іум пак отпуста хармониката под масата и тя засвири; като че ли нѣкакъв мъжки глас се чу. Като си съобщихме един другиму това впечатление, раздадоха се отдѣлни звукове които значеха „не“. Един от тѣзи тактове бѣше отпослѣ повторен нѣколко пъти докато се убѣдихме, че един от басоветѣ бѣше същински човѣчески глас. Едва тогива невидимия музикантин се задоволи, като ни изсвири својата обична весела мелодия.

Когато госпожа Дуглас заяви, че чувства нѣ-
какво допирание до себе си, аз ѝа попитах, не иска
ли да получи това посрѣдством писмо. Във отговор
на това чуха се два удара. Тогава аз помолих го-
спожа Дуглас да тури под масата при краката си
два листа книга, заедно с един молив, и изкаже же-
лание: да се напише нѣщо на неѝа. На това се от-
говори с три удара.

Слѣд това невидимата сила се съсрѣдоточи на
дъсчицата, коѝато на нѣколко пѣти се подимаше на
едно разстоѝание от нѣколко дѝйма, като издигаше
ту единия край, ту другия, докато най-послѣ цѣла
се издигна над стола във въздуха.

Другата дъсчица също се раздвижи по книгата,
като правѣше по неѝа чѣрти с молива. Нѣкои от
присѣтствуѝуштитѣ казаха, че видѣли една свѣтла
рѣка да се доцѝра до книгата. Аз видѣх, как кни-
гата се поповдигна откъм тази страна, коѝато бѣ-
ше най-много отдалечена от Гума.

Прѣститѣ на нѣкого заловиха здраво колѣното
ми. Като спустинах рѣката си под масата, тури се в
неѝа листоветѣ книга.

— Какво ли има на неѝа написано, помислѣх
си аз ?

— „Да“.

Понеже бѣше тъмно, щото не можеше да се про-
чете написаното, аз поисках, щото писаното да се
прѣдаде със удари и като почнах азбуката полу-
чих това:

„*Rectojdourdaniel*“.

Като запалихме свѣщта, за да се види, какво е
написано на книгата, видѣхме написано със красив
почерк слѣдуѝуштето:

R. C. To J. D.

Our Daniel).*

*) „Р. Ч. на Дж. Д. наш Дѝаниел.“

По мнѣнието на госпожа Дуглас буквитѣ R. C. означавали: „Роберт Чеимбърс“, а J. D. били първитѣ букви на нейното собствено име.

Нека се вземе под внимание, че книгата бѣше от мене забѣлѣзана, че на нея нищо нѣмаше написано, като се тури под масата, и че написаното се получи когато ний всички си стоѣхме спокойно на столоветѣ, *и аз считам това явление едно от най-поразителнитѣ, които аз до сега съм виждал лично.*

Госпожа Іум, коіато не прѣди много заіави, че нѣкаква си рѣка ја държи за рѣката, извика, че тази рѣка за сега се намира под горніата ѝ дрѣшка. Ний всички по ред ставахме и пипахме тази рѣка; тя на мен ми се показа много малка и аз не бѣх в състояние да опрѣдѣля точната ѝ форма. Госпожа Крукс, коіато слѣд мене стана, заіави, че отпърво рѣката ѝ се показвала много малка, но отпослѣ тя се увеличила и най-сетнѣ достигнала до тази на един възрастен човек и по нея е можало ясно да се различат прѣститѣ и ставитѣ им. Когато ний поискахме да узнаем кому тя принадлежи, отговори се:

„На Александрина“

Почу се нѣкакъв си шум, приличен на този, който се произвежда от траканіе с прѣст, и по нашето желание, се раздаде из разнитѣ части на стаіата.

Малката дѣсчица, коіато бѣше на стола прѣд мене полегка захвана да се мѣсти; аз се надвѣсих над нея и захванах внимателно да ја наблѣждавам. Тя се поповдигна около половин діум и падна, слѣд това издигна единия си край и като се постави въввертикално положение, без нѣкак да го измѣни, захвана да се мѣсти към тази страва на коіато стоѣше Іум, послѣ се доирѣ до рѣцѣтѣ му. Долния край на тази дѣсчица ни един път не се отдѣли от масата, а върха ѝ във въздуха описа един полукръг; като се дигаше много полегка, дѣсчицата се отдѣли от рѣката на Іума и се намѣсти върху другата дѣсчица и слѣд това и двата прѣдмѣта захванаха по малко

да се движат; слѣд туй едната се отдѣли и пак като се подвзе нѣкак си вертикално, полегичка се спустина на масата.

Хармониката, коіато прѣз това време се намираше под масата, зазвуча и се тури в движение. Госпожа Дуглас тутакси почувствува, как тѣа се приближава до неѣа и ѣа удри по колѣното.

Послѣ малко съгледахме, че пердето на прозореца, койго бѣше най-много отдалечен от вратата и се намираше около на осем крака разстоѣние от мѣстото, дѣто Іум стоѣше, захвана да се движи. Полвинитѣ се отдѣлѣха една от друга на приблизително един фут, като че ли се правѣше от нѣкакви ръце. Іум каза, че вижда една тъмна фигура, коіато стои прѣд прозореца и размѣства пердетата; госпожа Крукс и г-н Гиминхѣм заѣавиха съшто, че и тѣх виждат фигура, коіато подхожда на горніата. По тѣхнитѣ думи, тѣа се скрила слѣд това зад едната половина на пердето, коіато, както всички бѣхме видѣли, нѣколко пѣти се издаваше на напрѣд (т. е. към нас) около на 18 діуйма.

Дѣсчицата пак се повдигна и се сложи с единия си край върху ставитѣ на прѣститѣ ми, а другия ѣ край се допираше до масата, слѣд което нѣколко пѣти се повдигна и ме удари по ръцетѣ, като отговарѣше по този начин „Да“ или „Не“ на задаванитѣ ми въпроси.

— „Запознате ли сте с Морзовата азбука? попитах аз. —

— „Да“!

— „С нейната помощ можете ли да се съвѣштовате“?

— „Да“!

Слѣд този отговор дѣсчицата захвана полегка да удри ръката ми по коститѣ много вѣрно, като подражаваше ударитѣ на телеграфния апарат, като произвеждаше дълги и кратки удари. Положително не мога да кажа да ли по този начин се даде цѣлата дѣй-

ствителност, защото почти никак не съм запознат с телеграфната азбука; но приличаше на нея. Господин Гиминхъм, който си служаше в практиката с Морзовата азбука, е почти увърен, че това бѣше обмислено съобщение.

Слѣд това, по моето искание, Морзовата азбука, се отчетливо възпроизведе с удари отъ дъсчицата по масата. Прѣз това време Госпожа Крукс стоѣше на срѣшната страна на масата редом с госпожа Іум; на нейния стол, между моѧ и на Іума, никой не сѣдѣше и виждах добрѣ, че Іум спокойно стоѣше на масата.

(Слѣдва края).

Сомнамбулизм и лѣчителен магнетизм

(из Revue Spirite)

Един магнетизатор, който е успѣл да произведе върху нѣкой сѣужетъ нѣколко явлениа, не е сигурен че ще сполучи да ги произведе всѣкога, когато поиска.

Прѣз 1892, в едно събрание на един спиритически кръжок, в Нант, аз прѣдложих на Г-ца Е.... да ѧа приспа. Тѧа прие и в около шест минути тѧа заспа съвършено. Направих нѣколко пасси въз мозъка и зрѣнието не захѣснѣ да се развие.

Слѣд малко колебание тѧа ми означи присѣствуйшитѣ на събранието личности, на число три. Като продължих пасситѣ и въпроситѣ си, сѣужетѧа каза че виждал оште в стаѧата четири непознати лица; тѣ не можѣха да бѣдат други освѣн духове. Разбудих ѧа слѣд малко за да не ѧа уморявам твърдѣ на тѣзи магнетизація. Слѣд десет минути ѧа вкарах отново в сомнамбулизм; тѧа виждаше духове, разговарѣше с тѣх и ми прѣдаваше отговоритѣ им. За да се увѣриа в душевното ѧ зрѣние, аз ѧ казѣх да се прѣнесе у хозѧйката на кѣштата, това което тѧа направи за час; хозѧйката била зацѣта с приготвяне ѣдене-

то; сѹжетъа низначи от какво се състои то и слѣд нѣколко мигове ни каза че хозіайката сѣднала от- страни на една маса и четѣла един вѣстник: всичко туй бѣше вѣрно, понеже го провѣрихме слѣд разбуж- данието на сѹжетъа.

Слѣд един мѣсец аз поднових опита, който спо- лучи прѣкрасно; младата Г-ца Е..., час и половина се разговорѣа е невидимитѣ, като ни даваше означе- нието на духоветѣ, които бѣха разпознати от при- съствуиуштитѣ; тя ни прѣдаваше различни обѣсне- ния относително нѣкои въпроси по религиата и нау- ката. Духа—упѣтник (guide) на кръжока ни каза оп- те в началото на събранието че можем да оставим заспал сѹжетъа, колкото искаме: ништо нѣмало да му стане.

На слѣдуиуштата сеанса, Г-жа М..., коіато бѣше вече, в мое отсъствие, приспивала много пѣти мла- дата Господица поиска пак да ѣа приспи и немо- жи да сполучи; опитах и аз, но съшто без успѣх. Сѹжетъа усѣшташе трѣпки в рѣцѣтѣ и гърба и се разбуждаше при най-малко раздвижване. Ний пови- тахме духа—упѣтник от какво произлиза туй безси- лие и той ни каза, че духа на един индийски факиръ се противѣл на сполуката на опититѣ ни. Ний при- зовахме този дух; той заіави претенцията че не сме го призовали от начало и низначи едно друго ли- це от кръжока, което трѣбвало да приспи сѹжетъа. Г-ца С., коіато бѣше означена, сполучи много до- брѣ, като произведе и душевно зрѣние.

По какѣв начин бѣше сполучил каприциозния дух да прѣтурѣче на Г-жа М... и на мене в произ- вежданието сомнамбулизма, іавление което толкова пѣти сме сполучвали? Незнаѣа; но всичко ни дава да вѣрваме че невидимия е бил прониквал с флуидитѣ си организма на сѹжетъа, върху когото произвеждаше малки трѣпети (конвулсии), които развалѣха сънъа му; в този случай нашитѣ флуидически излиания става- ха безсилни за да произведат желаното дѣйствиe.

Прѣз послѣднитѣ Февруари и Март аз приложих с успѣх магнетизма за облѣкчение болкитѣ. Първия пътъ аз опитах върху един полски работник; аз поисках да произведа сънъ и несполучих макар да го магнетисвах дванадесет минути, като му държах ръцетѣ, вторачвах погледитѣ си в очитѣ му и му правѣх пасси. Когато спрѣх, той извика: „не усѣптам вече болката коіато имах в дѣспото си рамо; тѣа си отиди“.

Една двадесет годишна мома схваната от ревматизм и без никаква охота за ѣденіе, дойде да ме намѣри; тѣа бѣше с една Госпожа. Магнетисвах ѣа един час посредством пасси, магнетически трианна по колѣнетѣ, магнетически токове, като поставѣх по една ръка на всѣка страна от колѣното така штото краиштата на прѣстетѣ да се присрѣшнат. Когато въскачах или снимах ръцетѣ си по дължината на крака болната усѣптане топли тѣченна, които слѣд-ваха вървѣжа на ръцетѣ. Аз свърших с десетина голѣми пасси от главата до краката за да прогона лошитѣ флуиди и възстановѣа кръвообращението. Слѣд тѣзи операция, тѣа не усѣптане вече болки и вслѣдствие можеше да ѣде двойно от по вапрѣд: силитѣ ѣ се удвоиха. По-късно аз изцѣрих сѣштата неѣа, както и брата ѣ от зѣбоболни; слѣд като поднесѣх силно моето магнетическо дѣйствиє въз главата и челіуститѣ, чрѣз флуидически токове, болката липса съвършенно, от един само пътъ.

Една друга жена, схваната от десет години в единниа крак от ревматизм, от когото страдаше страшно ноштѣм и сутрина като става, както и дѣштеріа ѣ, коіато страдаше съшито от ревматизм от двѣ години, бѣха изцѣрени корѣнно в шест, седем сеанси.

Една друга жена, педесет три годишна, имаше мѣтно гледаніе; подложна прѣз десетина сеанси на магнетическо дѣйствиє с магнетисана вода за мианіе очитѣ си, гледанието ѣ стана твърдѣ ѣасно, штото можѣше да удѣва игла.

Една 58 годишна жена страдаше от мѣхурно разширение, от 18 години насам; не удържаше пикочта си като ходи и като лѣжи в лѣглото си. Слѣд шест сеанси и посрѣдством пасси и флуидически токове, като прилагах едната си рѣка в долната част на корема и другата на гърба, с твърдата волѣа да се стѣгне пикочния канал, както и като ѣа карах да пие магнетисана вода, аз ѣа изцѣрих корѣнно.

Върху лица подлагани много пѣти на моето магнетическо дѣйствие, аз изираштах флуидитѣ си прѣз разстоѣние от нѣколко километра и тѣ напълно са ги досѣптали.

Слѣдователно аз прѣпорѣчвам употреблението на магнетизма в цѣрението на болѣститѣ, заштото той в най-много случаи изцѣрява, а във всички облѣгчава болката.

Спиритическо фотографирание.

(Из Revue Spirite).

Ето какво е разправил един фотограф, което много спиритически вѣстници и списания са прѣпечатали:

„Аз упражнявах от много години фотографския занѣат. Един день, като закусах, влѣзе в работилницата ми (ателието) една много прѣкрасна жена. Тѣа искаше да ѣа фотографирам за да си дадѣла портретъа на мъжа си, който го искал много. Аз сѣднах на работа в часа и ѣа сиѣх нѣколко пѣти, в разни пози. Когато излѣзѣх от тъмната стаѣа, жената ѣа нѣмаше вече; тѣа бѣше изчезнала и аз не прѣдвиждах ништо добро от това изчезвание; аз си помислих че не ште дойде никой да ми заплати разноскаитѣ. При всичко това аз изработих портретитѣ като се надѣвах че един день, тѣа ште дойде, може би, да ми ги заплати и да си ги вземе.

Дѣйствително, тя дойде слѣд нѣколко дена. Тя намѣри изработванието ми сполучливо и ми направи комплименти; колкото зарад мене, туширанието ми се струваше май слабо. Най-послѣ, като взе един от портретитѣ, тя ми го даде и ми рече: „турете го при окаченитѣ на вратата си портрети и пишете отдолу: *Маргарита Арлингтон*“. Това ѝ желание ме очуди малко, понеже обикновено дамитѣ не обичат да виждат портретъ си изложен прѣд очитѣ на публиката; аз заклѣчих, за себе си, че таѣа дама ште е навѣрно нѣкоѣа актриса. Аз ѣа поблагодарих и тя ми подаде един билет от 50 марки. Като нѣмах в себе си пари за да ѝ повърна, колкото трѣбваше, аз слѣзъх долу при един химик за да развалиа. Аз му го подадъх, или поне стори ми се че му го подадъх, понеже той ми каза: „дѣ е билетъ?“ Той бѣше изчезнал. Аз потрѣсих въз биурото, химика и помощника му направиха съштото, но напраздно. Аз се върнах по стѣпкитѣ си, като прѣгледах стѣпало по стѣпало стѣлбата, но никаква слѣда от билетъ нѣмаше. Какво ште кажа на тѣзи дама коѣато ме очаква горѣ да ѝ възвърна паритѣ? мислѣх си аз. Ште ида да ѝ кажа работата, тѣй както се случи, рѣших аз, т ѣрдѣ е възможно че не съм получил ништо. Влизам в работилницата си; никаква дама нѣма вътрѣ и петтѣх портрети въз масата. Можете ли си прѣдстави в какво положение се намѣрих аз! Най послѣ аз сполучих да се успокоѣа, че тѣзи ште е нѣкоѣа актриса, коѣато ми играе тѣзи игра за да се повесели. Както и да е аз рѣших да турѣа портретъ в стѣкло-то си прѣд вратата и добрѣ направих. Привлѣчени от портретъ на *русокосата хубавица*, както ѣа наричаха, хората захванаха да се трупат в работилницата ми, това, което ми отвори толкоз работа и печала, штото бих доброволно дал на дамата петтѣх портрета безплатно и отгорѣ бих ѣа живо поблагодарил. При всичко туй аз неизгубвах надѣжда да чуѣа скоро нѣшто за неѣа. Моитѣ прѣдчувствия се сбѣднаха наистина.

Една година слѣд туй, един чужденец в пътническо облѣкло влѣзе в работилницата ми. Той бѣше блѣден и развълнуван. „Вий имате в стѣклото си прѣд вратата, ми каза той, портретъ на една жена с рѣдка хубост; тя се нарича Маргарита Арлингтон, не ли?—Да, отговорих, тъй е нейното име.—Познавате ли я, ме попита.—Аз не я познавам, освѣн дѣто я фотографирах. Да не е нѣкоя ваша познайница?—Тя е жена ми, но аз не знах съвършено за съществуването на този портретъ.—Ето работата: тѣзи Госпожа, като влѣзе в работилницата ми, каза ми, че мѣж ѝ искал много да ѝ има портретъ, че това щѣло да му направи голѣмо удоволствие, оште повече за туй, че той бил раздѣлен отдавно от нея?“

Пътника поблѣднѣа повече и ме попита с един разтърперен глас: „Кога стана това?—Има една година, му отговорих.—Има пет години откаж жена ми е умрѣла, ми каза той; и може би вий ште се усѣмните в бистротата на ума ми, ако ви кажа, че тя ми се појави послѣдната нощ на сънъ и ми каза: „обиколи града, разгледай стѣклата на фотографитѣ и ти ште намѣриш моя портретъ“. Сънъа изглеждане така дѣйствителен, щото аз се покорих и по тоя начин намѣрих тука портретъа.“

Аз му разказах тогавъ всичко, което се случи при първото и второто ѝ посѣщение и дойдохме до убѣждение че това е било нейния дух, който позира прѣд мене. Аз му дадох петтѣх портретъа, които ми се видѣха най прѣкрасни от всички, които съм правил до сега. Той искаше да ми ги плати насила, но аз отказъх. Но той като стана, остави на масата една банкнота от 50 фравка.

Такъв е факта. Никой може да не го вѣрва, но аз потвърдиавам че това е самата истина.

Спиритически плочи.

(Из Moniteur).

Reforme, вѣсник на либералната демократия в Бельгия, обнародва слѣдуиуштия член:

В едно скорошно съчинение, професор Елио Куес, потвърдиава дѣйствителността на явлението: „непосрѣдствено писание върху плочи“.

Какво е туй непосредствено писание върху плочи? Под туй се разбира съставянието на четливи букви и думи върху нѣкоя плоча (плака), посрѣдством една писалка, която никой не държи, додѣто писанието се извършва. Туй не трѣбва да го смисляме с онѣя начин на автоматическо писание, което се образува, когато нѣкой медиум държи перото, молива или писалката и ръката му пише безсѣзнателно под влиянието на нѣкой дух. Това е съвършено различно.

Г. Елио Куес бѣше в Сан Франциско; там се говорѣше много за един медиум, Г-жа Францис, който задлъжаваше*) духоветѣ да пишат върху една плоча. Г. Куес бѣше введен при Г-жа Францис, убѣдена спиритка, която се тури на негово разположение. В стаиата се намираха един широк стол, други нѣколко столове, една маса за играене с зелена покривка; въз масата — двѣ тънки плочи без рамки, една чаша с вода и една отривалка.

Г. Куес разгледа внимателно масата, чашата с вода и пр. Г-жа Францис взе една от плочитѣ от единна тъгъл, тури отгорѣ ѝ един къс писалка и нѣхна тихо всичко това под масата. Другата ръка на медиума бѣше сложена отгорѣ на стола за да се вижда. Тик, тик, тик... нѣщо скърцаше; писалката работѣше. Подир туй, отведнѣж, Госпожа Францис измѣкна полета плочата из под масата и ја извади на

*) Това изражение не е точно. Духоветѣ имат своѣ свободна воля и не се подчиняват на тѣзи на медиума — Бѣл. на Moniteur.

явѣ, на нѣколко сантиметра от зрителитѣ, които видѣха ясно писалката да продължава да пише „сама по себе си“ и да свършва послѣднитѣ думи на една дълга фраза, коіато бѣше обнела почти цѣлата плоча.

Слад затварѣше своіата писалка мѣжду двѣ плочи, които се покриваха една друга; прочее, тука има напрѣдок, понеже може да се слѣдва на отворено движението на писалката.

Нѣколко пѣти Г-жа Францис промѣни опита, като издигаше плочата на въздуха и като мѣташе отгорѣ ѝ една кърпа за да ѝ запази против свѣтлината. Зашто това прѣдпазване?

Г. Куес отговори: „незнаѣ.“ Мѣжду всѣки опит, плочата биваше изтривана с намокрена отривалка. Писанието не бѣше твърдѣ хубаво, но, *по заповѣд*, ставаше по-добро. Прѣдложениата отговарѣха на различни зададени въпроси, като че ли писалката бѣше умна. Отговоритѣ бѣха задоволителни и добрѣ скроени за да смаѣат.

Г. Куес държѣше самичак рѣката на медиума, додѣто тѣа стискаше плочата. Усѣщаше се рѣката и лакетѣа клатени от правилни и продължителни мърдания. „Никога, казва той, рѣката на Г-жа Францис не се допрѣ до писалката.“ В една друга сеанса на хотела, в срѣд бѣл девъ, писалката най-послѣ почна да се движи бързо съвършено сама върху плочата и да пише отговори на различни въпроси зададени мисленно. „На кѣсо, аз видѣх като апостол Тома“ пише професор Елио Куес.

„Незнаѣа, притурѣа той, какво ще мислѣат за моѣа разказ, тѣй като би ми било много мѣчно, прѣди нѣколко време, да си въобразѣа, че ще бѣда автор на този разказ. Обаче, аз немога да остана вѣрен на своитѣ убѣждениа, без да не срутиа моѣата умственна цѣлост и аз не мога да мълча прѣд лицето на такива факти, без да не бѣда обвинен в нравствена низост... Аз видѣх и оставам убѣден.“

Г. Куес не тръси обяснение. Г. Ламброзо би казал че писанието на писалката движена от душевната (психическа) сила е същото тъй просто, както мѣстението на мобилитѣ, чуканиата и прѣдчувствието на масата; и той би имал право. Но ний не знаем пак повече нѣщо слѣд таѣа забѣлѣжка. Пак неизвестността, днес, както и вчера. Ний притежаваме само нови цѣнни засвидѣтелствувания в полза на явлениа, съвършено невѣроятни.

Тогаз, вѣрвате ли сега в спиригизма?

Гдѣ е духовния свѣтъ?

(Из *Moniteur*).

Слѣд първия въпрос: *какво е духовния свѣтъ?* когото разгледахме прѣди, иди неизбежно друг един въпрос: *гдѣ е духовния свѣтъ?* Кое мѣсто обвзема във вселенната? Ако попитаме нашитѣ чувства, ништо нѣма да научим, понеже духовния свѣтъ не е ни похватлив, ни видим. Съвременната наука ни твърдѣ добръ учи че тѣзи безчетни глобуси, които се въртѣат из пространството около слънца, на които тѣ са сателити, са толкова материални свѣтове, всѣки един от които има свое насѣление, с различни организации според срѣдата в коѣто живѣят. Но духовен свѣтъ ний не виждаме никѣдѣ и науката е безсилна да ни покаже. Трѣбва ли да заключим че не съществува? Навѣрно, не; нашето незнание нѣщо не е доказателство за несъществуването на това нѣщо. Защото слѣпна не вижда свѣтлината, това не доказва че свѣтлината несъществува.

Съществуването на духовен свѣтъ е било прието от всички религии прѣз всички времена. Според общото вѣрвание приемано до XVI. вѣк от Католическата църква, земята съставляваше една неподвижна полѣана, над коѣто се издигаше небето, твърд свод, по който се движат облацитѣ, слънцето, звѣз-

дитѣ. Над този свод си въображаваха едно широко пространство, гдѣто Бог сѣди върху един блѣскав трон, обиколени от безбройни ангелски хорове, които пѣят вѣчно словословие, гдѣто се допущат само тѣзи души, които прѣз земното си съществуване са заслужили чрѣз добродѣтелитѣ си това високо положение от слава и блаженство. Душитѣ на лошитѣ, напротив, са потопени в една огнена бездна, коіато прѣдполагаха да съществува в недрата на земята, гдѣто тѣ изкупуваха с неизразими и вѣчни мъки сторенитѣ си грѣхове.

Откакто науката показва че земята не е една широка поляна над коіато се движат звѣздитѣ, създадени единствено за да ѝ свѣтят с лъчитѣ си, църквата не по-малко е продължавала да настоіава за съществуването на един рай вѣвъ възвишенитѣ небесни сфери и на един пъкълъ отдолу на свѣта, което не означаваше като едно *състоіание* ами направо като едно *мѣсто* на щастие за еднитѣ и на мъки за другитѣ.

Тѣзи криви поніатиа отстъпиха мѣсто на други схватки (концепции) по-вѣрни, по-корѣнни, по-достойни за величието на висшето същество, по-пригодни за неговитѣ качества: благодтта и справедливостта.

Прѣди даже да се поіава спиритизма за да освѣтли челоувѣчеството върху неговата истинска съдба, тѣзи криви поніатиа, плод на невѣжеството и суевѣрието, бѣха прѣживѣли времето си, и вѣчнитѣ рай и ад, с които духовницитѣ си служиха и си служат оште като с едно плашило за да владѣят и поробват съвѣстта, са изчезнали прѣд свѣтлината на науката и цивилизацията.

Гдѣ е, прочее, духовния свѣтъ? Спиритизма ни учи че има толкова духовни свѣтове, колкото и материални; че духовния свѣтъ, като се отнася към всѣка планета, е около неіа, по такъв начин, че всѣки челоувѣкъ, който се намира в който и да било материален свѣтъ, може да каже: духовния свѣтъ е тука. За-

што прочее, може да попитат, не го виждаме ний? В нашето обикновено състояние, духовнитѣ чувства са ограничени и ний неможем да имаме съзнание за един други свѣтъ от този посрѣд когото живѣиме. И по-добрѣ, че е така. Штѣше да ни бѣде невъзможно да изпълняваме длъжноститѣ си върху този свѣтъ, ако духовния свѣтъ бѣше постоянно отворен прѣд очитѣ ни; ний штѣхме да бѣдем смѣштани и съществуванието ни измѣчвано.

Духоветѣ не насѣлват, прочее, нѣкаква опредѣлена сфера в пространството. Тѣ са навсѣкъдѣ; безкрайнитѣ простори са прѣпълнени до безкрайност. Тѣ съставляват невидимия свѣтъ който ни обкрѣжава, посрѣд когото ний живѣиме и с когото сме безпрѣстанно в съприкосновение.

Таквоз е изобшто състоянието на духоветѣ в нова положение което се нарича скитническо (свободно). Но в това положение какво правят тѣ? В какво прѣкарват времето си?

Грѣшат, ни казва Аллан Кардек, тѣзи, които би вѣрвали че живота на духоветѣ е бездѣлен и безплоден. Напротив, той е истинско дѣятелен. Заниманиата им не са еднакви: тѣ са различават според високото или по-низко положение на духа. Мѣжду тѣзи, които са достигнали една извѣстна степен напредѣкъ, едни бдиат върху изпълнението на великитѣ Божии начертания във вселенната; тѣ управляват хода на събитията и спомагат развитието на всѣка планета. Други взимат под свое надстойничество въплотенитѣ си братия и им стават гении-опекуни, слѣдват ги от рождението до смърта им, каго трѣсат да ги управят в пътя на доброто. Мнозина, най послѣ, нѣмат особено назначение, тѣ ходят на врѣд гдѣто присѣствието им може да бѣде полезно. Да дават съвѣти, да вдѣхват добри помисли, да поддържат куража на отчаѣанитѣ, да подкрѣпѣят духа на слабитѣ, такъвз са тѣхнитѣ занимания.

Има слѣд туй по-малко възвишени, по-малко прѣчистени и, слѣдователно, по-малко просвѣтени духове, но които при това не са по-малко добри. Тѣхната дѣятелност е относителна на тѣхната степен развитіе. Влианието им е по-малко и има за прѣдмѣтъ нѣщата от по-малка важност.

Идат най-послѣ проститѣ духове, малко или много добри или лоши, които пълнат пространството около ни. Тѣ твърдѣ малко се въздигат над чловѣчеството, на което прѣдставлиават всичкитѣ отсѣнки и му са като отражение, тѣй като имат всичкитѣ му пороци и добродѣтели. В едно голѣмо число мѣжду тѣх се намират вкусове, поніатиа и наклонности, каквито са имали при-живѣ.

Най-послѣ има туй, което може да се нарѣче батака (отайката) на духовния свѣтъ, съставен от всички нечисти духове, за които злото е единственното занимание. Тѣ страдат и искат да видіат всички други да страдат като тѣх. Умразата и желанието да правіат зло е тѣхната същественност. Като немогат ништо на духоветѣ тѣ се залавѣат за чловѣцитѣ и нападат тѣзи които са най-слаби и пригодни да се подчинат на тѣхното пагубно влиание. Тѣ възбуждат лошитѣ страсти, подържат и възпалват помисли за самоубийство, вкарват смѣштение и разногласие в дружествата и събраниата, гдѣто могат да проникнат, упражніават даже по нѣкога, чрѣз своѣа злотворен флуид, едно дѣйствиє врѣдне за здравието на хората, против които тѣ храніат умраза. Виспитѣ духове ни учат че лошитѣ духове са изпитание за добритѣ чловѣци. Изпитания тѣжки по нѣкога, но из които излизат всѣкога побѣдители тѣзи, които знаіат да противоположат една непрѣклонна воля против всичкитѣ тѣзи лоши внушения.

Ето гдѣ е духовния свѣтъ, гдѣто всички ний трѣбва да пристигнем с придобитиѣ си прѣз земното съштествувание багаж.

По повод основаването „Софийско теософическо общество“.

В броюве 23 и 24 от в. „Македония“ срѣштаме обнародван един циркуляр от нѣкакво си *Софийско теософическо общество*, което штѣло да прислѣдва слѣдуиуштитѣ цѣли: 1) всеобщто братство в човѣчеството без разлика на вѣра, народност и раса; 2) изучаване и изяснение необясненитѣ опште закони на природата и скритата психическа сила на човѣка; 3) като се прѣдава без всѣка прѣдвзета идеѣа на научни теоретически и опитни занѣтия, обществото изисква само това, штото всѣко научно изучаване да има за своѣа цѣл развитието на висшитѣ принципи, които съществуват в човѣка и утвърдиаванieto на солидарност и братство в човѣчеството; и 4) обществото апелира към всички приатели на човѣчеството и иска унищожаванieto на тѣа ненавистни прѣгради, привързани към съществуванieto на каститѣ, раситѣ, нетърпимитѣ вѣрвания, прѣгради, които така дълго са спрѣли прогреса на човѣчеството.

Според горѣизложеното става ѣвно че новооснованото общество си задава главно двѣ цѣли, както по-надолу в циркуляра си то само развива, а именно: 1) морална и 2) научна. Първата се състои в прислѣдване на всечовѣческо братство със всичкитѣ негови добри подробности; втората — в систематическото изслѣдване на тѣй интереснитѣ и чудни ѣвления „извѣстни под името *психически, месмерически, медиумически* и други“, за което „необходимо е да се съберат по възможност повече фактически данни. За това, обществото най-убѣдително моли всички оная, на които се е случило, или пък се случи да наблѣдват подобни ѣвления, да му проводѣт пълни и обстоятелствени разкази“.

Ний прѣписахме повечето от този циркулар за да дадем на тѣзи от читателитѣ си, които не са го прочели, по-точно поніатие за него. С радост бързаеме да отбѣлѣжим ний това іавление в нашиа живот, заштото то показва че бързо растіаштето на запад заинтересување в новитѣ чудни іавления си пробива пѣть и в нас, въпрѣки малко благоприятнитѣ обстоятелства за подобно внимание сега, когато повечето умове в Бѣлгаріа са заети с материални въпроси.

Цѣлитѣ които пріслѣдва „Софійското Теософическо общество“ са еднакви с нашитѣ и в морално и в научно отношение. На конгреса в послѣдніото Паришко изложение Теософизма и Спиритизма излѣзѣха съгласни в своитѣ общи принципи и се различават само по второстепенни подробности които бѣдѣштето разработване и изучаване на новитѣ факти ште освѣтліат. Но и Спиритизма и Теософизма и всичкитѣ други малко—много различни оккултистически теории изхождат от едни и сѣшти основи—необикновеннитѣ факти и се свождат към едно и сѣшто закліучение—сѣштествуванието и прѣживіаванието на душата. Самна факт че сѣштествуват толкова много теории които изхождат от едно и сѣшто становиште и се свождат към едно и сѣшто потвърждение, като броіат подирѣ си с милиони послѣдователи в едни такѣвъ, като нашиа, скептичен вѣкъ, е достаточено за едни по малко прѣдвезет и по набліудателен ум за да му обѣрне сериозно вниманието. Трѣбва да бѣде челоѣкъ сѣвършено смѣл и самоуѣрен за да може без да изучи въпроса да отхвърліа, като невѣзможни, іавления на прѣвъ поглед необикновени. За жалост такива хора сѣштествуват врѣд, но никѣдѣ не са били така нахално прѣдвзети както у нас. На друго мѣсто, може да се прости на такива хора прѣд вид на това, че повечето пѣти тѣ броіат десетки години усилен умствен труд в едно направление та им е много тежко отведиѣж да виждат че този труд бил лѣжливо насочен, направен,

както и да се свикнат с новото направление изисквано от новитѣ факти. Ами у нас? С какво могат да се извинят всички тѣзи самоувѣрени умове които помислѣха че притежават монопол цѣлата истина и без никакво по-сериозно внимание към въпроса, се присмѣха и подиграха?....

Тази самоувѣреност злѣ се изкупува. Ти отричаш фактитѣ днес, а тѣ сутрѣ от четири страни нахлуват и те задавят. Тѣ карат чловѣка рано или късно да си взема отрицанията назад, да се вгледа по-сериозно и да признае. Че такова нѣшто е със медиумическитѣ факти, се вижда всѣки день. Който слѣди внимателно спиритическото движение в Европа и в Америка, забѣлѣзва бързото рѣстение на послѣдователитѣ; но най важното не е нарасванието в количественно отношение, колкото в качествено. Вчера Уолас, днес Ломброзо, сутрѣ Рише, други день кой знай кой—може би Вундт, който мѣжду скоби казано, оште продължава да упорства че с дяволштини не се занимава. Пак и най-послѣ ако милиони хора са оглупѣли да вѣрват в невъзможни работи, то заслужва штото ученитѣ да се залуват сериозно да вразумат тиа хора, или... или и тѣ сами да оглупѣят..... А привърженицитѣ на новитѣ теории се радват много, когато нѣкой авторитет от официалната материалистическа школа се запрѣтне сериозно да им покаже измамата, заштото този е най-обикновенния път по когото тѣ дохождат да признаят новата истина.

Образуването на теософическо общество в България ни радва и от друга една страна. Самата дума общество е достаточна да зарадва всѣки искрен послѣдовател на новитѣ истини. Друго е отдѣлни личности да се нагърбиат с една такава грамадна работа, каквато е събиране и изслѣдване новитѣ факти, друго е за тѣзи широка дѣятелност да се завзема едно общество, но макар било то и малко в началото. Из напрѣдналитѣ страни отдавна са разбра-

ли че за такива работи е нужно цѣлесъобразното разпрѣдѣление на труда мѣжду съмисленниците и за това наврѣд гледаме основани обшества и дружества за психически изслѣдвания. България не може да не върви по същия пѣтъ. Да се събират факти, колкото се може по-много и по-вѣрно, да се групират систематически според характера си, да се анализират критически като се има въвѣкога прѣд вид безпристрастното трѣсение на истината, ето кое трѣбва да бѣде задачата на въвѣко такова обшество. Моралните изводи сами по себе си изпъкват из под въвѣка истина. Фактите са най-силния аргумент и пропагандатор. А такива не че нѣма и в България, както ги има врѣд, но че, или са примѣсени с много суевѣрна и измислици, или че се потаиват от тѣзи които ги знаят, като нѣшто невъзможно и смѣшно (говорим за самопроизволните факти). Освѣн туй в събирането им се срѣшта голѣма сѣнька именно от туй гдѣто хората при които си отишел за свѣдения се отнасят към прѣдметта или несериозно, или неискрено; добросвѣстния изслѣдовател, който се отдава с довѣрие на пълните с подозрителност или присмѣв Българи (които времената са направили такива), рискува да стане жертва на нѣкоя не твърдѣ приатна шега, така штото даже и да има нѣшто дѣйствително и искрено разказано, той ште бѣде принуден да го отхвърли с подозрение. Колкото за фактите които могат да се произведат опитно при тѣх пак липсва нуждната сериозност и искреност. Ний знайме колко много бѣше се разпространило въртението на масите в България и сѣкакви други опити за хипнотизирание и пр., които и до сега оште продължават. Но тѣ, или не достигат искания резултат, или, ако достигнат, остават изолирани. То е заштото тѣзи които правят опити, в първия случай, не се отнасят сериозно и послѣдователно, без никаква прѣдвзета мисъл, към опитите, с които искат да се увѣрият; а в втория случай, не са чувствуват достатѣчно смѣли

да признаят дѣйствителността на фактитѣ и да им дадат гласност.

За да се прѣмахнат горѣизложенитѣ спънки в събиранieto и изслѣдванието факти из Бѣлгария нѣма по-добро нѣшто от едно общество, особено ако членовѣтѣ му се заемат с ревност в благородната си дѣятелност.

Като му пожелаваме добър успѣх, ний не можем да не отбѣлѣжим с радост че нашето общество почна, макар неусѣтно, но сигурно да се интересува сериозно от явлениа, които в другитѣ страни са си пробили вече право на гражданственост и скоро, може би, на официалност. Сериозната статия на Г. Радул Канелли във в. „Македония“ бр. 26, под заглавие „Кабализмътъ въ Бѣлгария“ далеко не прилича, като отзив, на претенциознитѣ Г. Д-р Кръстеви драштения в сп. „Мисълъ“.

Ний вѣрваме че интелигенцията ни ще прѣстане вече да гледа на всѣко пѣлнто прѣз прѣсте и да се произнася леко за всѣко ново явление. Най-първо трѣбва да се изучава единъ въпрос прѣди да се критикува. Това е необходимо ако искаме и у нашата малка Бѣлгария да се извърше пѣлнто сериозно. Вѣчно ли всѣки единъ писач ще се мисли за компетентъ да критикува в едно и същото време и медицина, и психология, и филология, и обществен живот, и занаяти, и изкуства, и философии?.... Малко повече скромност и повече сериозност са, мислим, твърдѣ необходими днес за днес и в литературата и в журналистиката, а и в каквато и да било дѣятелност от общъ интерес у нас.

С.

РАЗНИ.

Спиритизма в литературата. — „Малкия илюстриранъ журнал“ публикува, с подпис Шарл Бије, една повѣстъ съвсѣмъ спиритическа, озаглавена: *Черната библиа*. Разказва се за послѣсмърт-

ното появление на една жертва, който открива убиеца си, вѣкой си Мак Иарт, Американски проповѣдник. Този Евангелски министър, колкого хищни, толкова и лицемерен, сполучил да овладее благосклонността на Г-жа Офелия Тайлор, вдовица на един прѣбогат Американец, който имала една единичка дъщерия, Г-жица Ровена. Мак Иарт се оженва за Г-жа Офелия, който му донасява един приход от 20,000 долара (около 100-120,000 лева), бива жена си, прѣхвърля всѣки три мѣсеца грамадни суми в Англия на един свой банкир и един хубав день обявява смъртта на почтената Г-жа Офелия. Проповѣдника прибързва да прѣдстави едно собственоръчно на покойната завѣштаніе, което го направя единствен наслѣдник на всичкото ѝ богатство, като изключва съвършенно Г-жица Ровена. Тъзи била изпѣдена от настрокъ си, който дал под наем къщата и отишел да живѣе в съседство с една друга овца от паството си, Г-жа Грандери, вдовица на един архимиллионерин търговец с газ (петролеум). Къщата, в която умрѣла Г-жа Офелия, била взета под наем случайно от един адвокат, на когото Г-жица Ровена повѣрила грижитѣ за воденіето на един процес против завѣштанието. Този процес бил твърдѣ рискован и се продължил дълго време. Обаче, адвокатина, който трѣбвало най-послѣ да се ожени за клиентката си (ако спечели процеса), се разпаднал в работата си. В самото прѣдвечерие на деня, когато щѣло да бѣде произнесено окончателното рѣшеніе на съдилиштето, той работѣл в кабинетъ си на свѣтлината на една лампа, когато една жена, нѣколко възрастна и прилична на Г-жа Офелия, се изправила ненадѣйно прѣд него. Видѣніето посочило с ръка към един ъгъл между бюрото и огништето. То повторило този жест нѣколко пъти, като настоиавало с поглед и даже с усмивка толкова, че адвокатина отишел към означеното мѣсто и различил една маскирана вратичка, на нѣкой долап без съмнѣние. Той ја отворил и при свѣтлината, между многото разни вѣшти, намѣрил един дѣбел воліум с черно подвързан, библията на умрѣлата, със слѣдуюшгето написано на нея:

„Аз ште умра, убита от мъжа си, Г. Мак Иарт. Аз знаја, имам доказателство, че всѣки день от една година насам той турга отрова във водата, който пия. Аз го изказвам на правосъдието. Той ште признае. Той ме насили, с нож в ръка, слѣд неизразими измѣчвания, да направя едно завѣштаніе, което да му осигуриава цѣлото ми богатство. Аз отричам това завѣштаніе и възстановявам дъщерия си, Ровена Тайлор, моја наслѣдница по всичко.“

Останалото се прѣдвижта: процеса бил спечелен; проповѣдника бил обѣсен, като най-нисък злодѣй, какъвто нѣкога джелатин е обвързвал с въже.

(Из Messenger).

В редакцията ни се получиха:

- Цѣлина**, селско мѣсечно списание за стопанство, поминтъкъ, наука и книжнина. Год. II кн. IX, X, Пловдивъ.
- Дѣтинска почивка**, мѣсечно иллюстрирано списание за дѣца. Год. III кн. I, Силистра.
- Изворъ**, мѣсечно иллюстрирано списание за ученици и учелички. Год. II кн. IX, Руссе.
- Звѣздица**, мѣсечно иллюстрирано списание за дѣца. Год. II кн. VII, VIII, София.
- Свобода**, вѣсникъ политически-литературенъ вѣстникъ. Год. VII, София.
- Прогрессъ**, еженедѣленъ общественъ вѣстникъ. Год. I, Т.-Пазардж.
- Въздържатель**, мѣсеченъ вѣстникъ противъ пианството. Год. II бр. 7, 8, 9, Пловдивъ.
- Свѣтъ**, мѣсечно списание за наука, литература и домакинство. Год. I кн. VIII, София.
- Женский свѣтъ**, периодическо списание редактирано отъ жени за Господжи и Господжии. Съ пригурка. Год. I бр. 16, 17, 18, 19, Варна.
- Педагогическо списание**, научно-популярно мѣсечно списание за възпитатели и учители. Год. IV кн. II, III, София.
- Периодическо списание**, двумѣсечно издание. Год. VIII кн. XLI—XLII, София.
- Дума**, литературно-научно-общественно списание. Год. III кн. III—IV, София.
- Съдебна библиотека**, ежемѣсечно списание за законодателство, правосъдие и администрация. Год. VI кн. V, Ямболъ.
- Домашенъ приятель**, мѣсечно списание за наука, религия, промишленостъ и книжнина. Год. V бр. 9, София.
- Младина**, научно забавителенъ вѣстникъ съ картини за младежитѣ отъ двата пола. Год. III кн. I, Казанлъкъ.
- Пловдивъ**, политически вѣстникъ. Год. VIII, Пловдивъ.
- Македония**, седмиченъ политически вѣстникъ. Год. III, София.
- Китка**, мѣсечно литературно списание. Год. I кн. IV, Хасково.
- Свободно слово**, политически вѣстникъ. Год. I, София.
- Истина**, политически вѣстникъ. Год. I, Ст.-Загора.
- Юго-Западна България**, политически вѣстникъ. Год. I, София.
- Другаръ**, социалъ-демократически вѣстникъ. Год. I, София.
- Ребусъ**, еженедѣлно спиритическо списание. Год. XII, № 609, 610, 611, 12, 13, 14. Адресъ: въ Редакциѣ журнала „Ребуса“ С.-Петербургъ. Цѣна 5 рубли за година.
- Tjednik**, Хърватски вѣстникъ за наука, господарство и обществен живот. Год. III бр. 47, 8, 9, Bjelovar.
- Докладъ** за състоянието на Севлиево-Окръжия прѣзъ 1892-93 година отъ Окр. Упр. В. Поповъ Севлиево.

Ангелъ благодѣтель (нравственна повесть за младитѣ), прѣвела отъ френски Олимп С. Кирнякова. Руссе.

Статистика за търговията на княжество България за 1892 год. отъ статистическото бюро въ София.

КОРРЕСПОНДЕНЦИЯ*)

Приети лева от: Бургаз Г. Кутю Димов, 5.— **Bucarest Г.** Ат. Д. Докторов (студент), 15—с **-Бобошево (Дуби. ок.) Г.** Хр. Дуков, 30 (ще облагодѣваме имената на платившиятъ като ни изпратите и остатѣка, за което, молим, побързайте).— **Плѣвен Г.** Бочо Н. Лачов, 14.—край **Руссе (образи. циф.) Г.** Ник. Кузманов, 6.—**София Г.** Д-р В. Попов, 14; Г. К. Малѣев, 0.90.—**Ст-Загора Г.** Ст. Михайловски (фотограф), 0.60. (Относително Г. Коліу Хр. Пашовски, помѣстено е в кн. IV-V така: платили за I и III година: Ст.-Загора, Г. К. Хр. Н., което значи 10 л. и 0.60 — всичко 10.60. Вижкиете добръ молим) — **Хасково Г.** И. Шипков, 3.—

с. Бобошево (Дуби. ок.) Г. Ив. Т. Санунджиев: кн. III е пратена направо до свѣтѣнника.— **Руссе Г.** Св. Н. Бешков (учен.): кн. VI е задържана додѣ си наплатите и за второто полугодие Молим побързайте — **Котел Г-да Д-р Фр.** Арабѣнов, К. Византиев (нач. т. н. ст.), Цетр Абрамѣлов, Стоил Попов: молим явете новитѣ си адреси — **Т.-Пазарджик Г-да Теофин Райков (Окр. Упр.),** Подполк. Денчев, Подполк. В. Т. Дѣлов, Н. Теодоров Райков (инжис. коид): съшто.—**София Г.** Ат. Илиев: съшто.—**Силистра Г.** Ив. Рачев (прокур.): съшто.—**София Г.** Атанас Петров: явете по-точен адрес, че ви връщатъ книжкитѣ.—**с. Лѣджане-Чепино (Т. Пазарджикско) Г.** Дим. Ивалов (надзирателъ на шосето Елмидере-Чепино): обадеге се дѣ сте? Кн. IV-V вървѣта със забѣлѣжка: „подобно лице не се намира(!)“.—**ст. Бѣлово Г.** Нейѣно Н. Чалков (надзирателъ в стѣларна фабр. на др. «Гора»): спрѣхме изпращанieto книжкитѣ си на десетѣхъ записани отъ васъ абонати, понеже не устоѣхте на обѣщанieto си. Молим побързайте да внесете точно абонаментитѣ за да ви пратимъ задържанитѣ книги, или ако не искате да получавате, възвѣрнете ни по 10 екземп. отъ първитѣ три книжки, които ви пратихме, и I и II год.—**Хасково Г.** Ст. Сталев (учителъ), с. **Оваджик (Харм. Ок.) Г-да Димчо Георгиев (учителъ), Жеко Добрев (писаръ), М. Юренджик (харм. ок.) Г.** Вѣлко Лозев (писаръ): молим пратете си абонамента за III год., пъкъ ште спремъ изпращанieto.—**с. Оваджик (харм. ок.) Г.** Ст. Миранзов: а виѣ абон. за II год.—

Редакцията.

*) За да не ставатъ грѣшки и за да бѣде по-уредено, ний ште печатаме за наспѣдъ отдѣла «корреспонденция» подъ горния начинъ, безъ да указваме за какво са приети паритѣ, което се знае мѣжду заинтересуванитѣ и е съфдокателно изишино.